

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

Cap. II. Viam mysticam duplicem esse, activam, & Passivam. Quid utraque sit? Cupienti ad apicem mysticae Theologiae pervenire omnia relinquenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

excedens humanæ speculationis: hæc cor dilatat ad infinita, & omnem modum naturalis cognitionis transcendit. Illa longa, laboriosa, & difficilis: hæc brevis, expedita, & facillima est. Illa ab infimis incipiens, à pravorum scilicet habituum extirpatione, & tumultuantium affectionum moderatione, per studium virtutum, & vitæ activæ officia ad apicem perfectionis ascendit: hæc admirabili circulo ab amore incipiens ad amorem progreditur, & desinit in amore per motus anagogicos, & flammigeras aspirationes. Est enim amor, ut Plato (d) etiam cognovit, circulus à bono in bonum perpetuè revolutus. Illam alibi (e) Deo duce, edocui: hanc breviter hic tradere animus est. Sed iterum ad Deum preces mitto, ut mentem, & manum dirigat, & cor amore inflamment; occulta enim ipsius melius amando, quam ratiocinando intelliguntur, & explicantur.

Spiritus (f) superum decus

Sancta fidere domus

Aura labere cœlitus,

Aura sacra, ter optimi

Dia flaminis aura.

Spiritus radians veni,

Terror agminis inferi,

Efficax hominum salus,

Aura sacra, ter optimi

Dia flaminis aura.

Alma lux sapientiæ,

Dulcis hospita mentium,

Cordis ardor amabilis,

Ima peccatoris occupa

igne peccus adure.

Fausta nuntia gaudii,

Flamma pronuba gratiæ,

Sancta lux animi veni

Aura sacra, ter optimi

Dia flaminis aura.

C A P U T II.

Viam mysticam duplicem esse activam & passivam. Quid utraque sit. Cupienti ad apicem mysticæ Theologiæ pervenire omnia relinquenda.

1. **O**missa igitur viâ Scholasticâ de solâ mysticâ agendum est. Hæc, ut docet Dionysius

(d) Plato in Convivio, ubi doctè & susè de Amore. (e) In meâ ad Cælum Manducatione. (f) Ex hymno elegantissimo Urbani VIII, ad Spiritum Sanctum.

Carthusianus (a) doctor extaticus, duplex est activa & passiva. Colligitur hæc divisio ex Magno Dionysio Areopagitâ (b) qui ad Timotheum sic scribit. Tu verò, cave Timothee, in mysticis contemplationibus, intenta exercitatione, & sensus relinque, & intellectuales operationes, & sensibilia, & intelligibilia omnia, & ea quæ sunt & quæ non sunt universa, ut ad unionem ejus, qui supra essentiam & scientiam est, quantum jas est, indemonstrabiliter assurgas; siquidem per liberam & absolutam, & puram tui ipsius à rebus omnibus avocationem, ad supernaturalem illum caliginis divinæ radium detractis omnibus & à cunctis expeditus eveharis. Et alibi ita loquitur. (c) Est item divinissima Dei noxia, quæ per nescientiam accipitur, secundum illam, quæ supra intellectum est, unionem, quando mens à rebus omnibus recedens, ac demum semetipsam deserens, desuper fulgentibus radiis unitur, quibus in illo inscrutabili sapientiæ profundo collustratur. Quibus verbis utramque viam attingit, activam, quæ in nostra sita est voluntate, non tamen sine divini auxilii infuso lumine, dum monet Timotheum, ut se disponat ad unionem per omnimodam abstractionem à rebus omnibus, sensus relinquendo, quia non percipiunt quæ sunt spiritus Dei, & omnia objecta sensibilia ac intelligibilia, principia scilicet scientiarum & ratiocinationum; & ea quæ sunt, essentias videlicet rerum immutabiles: & ea quæ non sunt, res nimirum temporales, quæ propter continuam mutationem merito dicuntur non esse. Sic autem expedito ab omnibus impedimentis futurum pollicetur, ut ad supernaturalem divinæ caliginis radium anagogicè sublimetur, & à Deo trahatur: quia tunc anima divinitus rapitur, & absorbetur, quæ est via passiva, supponens præviam viæ activæ dispositionem.

2. D. Bernardus hanc duplicem viam tendendi ad divinam unionem his verbis (d) exponit. Quidam trabuntur, qui dicere possunt; Trabe me post te. Nonnulli ducuntur, qui dicunt; Introducit me Rex in cellam vinariam. Alii rapiuntur, sicut Apostolus raptus est ad tertium cælum. Et primi quidem felices, qui in patientiâ suâ possident animas suas. Secundi feliciores, qui ex voluntate suâ confitentur Domino. Tertii felicissimi, qui in profundissimâ Dei misericordiâ, quasi sepultâ arbitrii libertate

(a) Dionys. Carthus. lib. de fonte lucis art. 14. (b) Dionys. Areop. myst. Theolog. c. 1. (c) Item de div. nominib. cap. 7. (d) Bernard. serm. 2. de Ascensione.

ate, in divitiis gloriæ in spiritu ardoris rapiuntur, qui spreto ac suppresso adminiculo rerum ac sensuum, non ascensoris gradibus, sed inopinatis instantaneisque excessibus seruntur in Patrem. Hæc Doctor mellissus, qui duos priores dispositioni activæ deputat, tertios passivæ. Deus itaque subtilissimus, verba sunt Excellentissimi magistri Dionysii Cartusiani (e) Cum viderit mentem hominis spirituali Zelo justitiæ penetratam, charitate flammigeram, puritate ac omni virtute fulcitam, ad divina fortiter aspirantem, mox dignantissime, exuberantissime, amorosè, ac frequentissime ei occurrit, succurrit, cooperatur, seque ei communicat, manifestat, infundit, eam ad se elevat, intra se rapit, deosculatur, amplectitur, atque se ei intuentum, gustandum, fruendum offert ac exhibet, habetque complacentiam magnam in eâ, & tanquam amicam ac sponsam apprehendit, secum dat, & sibi adstringit.

3. Tunc verò animæ nostræ suprema portio ad Dei receptionem parata erit, ut in speculo æternæ salutis summus rerum divinarum contemplator Rusbrochius (f) admonet, cum fuerit prorsus nuda, & formis seu imaginibus vacua, in suum semper principium intuens. Sed quia ad hoc, teste D. Bonaventura (g) nihil potest natura, modicum potest industria, parum dandum est inquisitioni, multum unctioni, parum verbo & scripto, totum Dei dono. Moriamur ergo, & ingrediamur caliginem, imponamus silentium sollicitudinibus, concupiscentiis, & phantasmatis: transeamus cum Christo crucifixo ex hoc mundo ad Patrem, ut eo viso dicamus cum Philippo (h) Sufficit nobis. Hæc est vera vita, ita Plotinus (i) fuga solius ad solum. Sed melius de nostris propono. Relinque hominem, Angelum, cælum, inquit Taulerus (k) & ipsum essentiale bonum, ipsam essentialem veritatem capere nude in se ipsa, nam quidquid apposueris, hoc ipsum regit & excludit unitatem. Platonici, quos phrasibus & verbis Dionysii Areopagitæ sæpissime uti S. Maximus (l) affirmat, nihil frequentius docent, quam nos debere omnia relinquere, ut ad Deum ascendamus. Hinc Plato in Phædone Philosophiam esse docet animi à corpore avulsionem, à corporeis scilicet affectionibus separationem. Eandem veritatem cognoverunt Py-

(e) Cartus. de fonte lucis art. 16. (f) Jo. Rusbroch. in speculo æterna sal. cap. 8. (g) Bonavent. Itinerar. mentis cap. ult. (h) Joan. 14. 9. (i) Plotinus in fine libri ult. (k) Jo. Taulerus serm. 3. pasch. (l) Maximus prologo in operibus Dionysii.

thagorici, quorum unus, cujus magisterio se subdiderat Justinus Martyr (m) sic ipsum hortabatur; An putas te percepturum quidquid ad felicitatem pertinens, nisi prius animam a rebus sensibilibus ad intelligibiles traductam reddas aptam virtuti, ipsiusque summi boni contemplationi?

4. Hæc est vera sapientia à fonte omnium bonorum beatissima emanatione procedens, ac mentibus Sanctorum divinitus illapsa, qua perfusa anima, non Dei dona, sed ipsum largitorem scintillantibus affectionibus, insatiabilibus votis, unitivis aspirationibus desiderat, & ad eum suspirat, donec obtineat. Huc suspirabat Propheta (n) cum dicebat. Qui dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam? Quod si quæras, ubi vera sit requies, subjungit, Ecce elongavi fugiens, mansi in solitudine. Verbum namque sempiternum non nisi in solitudine profertur, in eâ inquam solitudine, ubi homo & à se ipso, & ab omni multiplicitate relictus, desertus & exul effectus est. Propria Sanctorum est hæc solitudo, quorum hæc sunt verba apud Tertullianum. (o) Ego nihil foro, nihil campo, nihil curiæ debeo: nihil officio advigilo, nulla rostra præoccupo, nulla prætoria observo, cancellos non adoro, subsellia non contundo, jura non conturbo, causas non elatro, non judico, non milito, non regno. Secessi de populo: imò unicum negotium mihi est, nec aliud nunc curo, quam ne curem. Erat olim ista sententia: Nemo alii nascitur, moriturus sibi. Certè ad Epicuros & Zenones ventum est: sapientes vocas totum quietum magisterium, qui eam summæ atque unicæ voluptatis nomine conservavere.

CAPUT III.

Mystica Theologia quid sit? Quomodo differat ab aliis scientiis? An cognita fuerit antiquis Platoniciis? Ejus principium & scopus.

1. **H**æc viâ quietis, secessus, & abstractionis pervenitur ad mysticam Theologiam, ad illam videlicet indoctam sapientiam omni sapientiâ humanâ superiorem, quâ mens Deum suum sine discursibus agnoscit, & quasi contrectat, & sine ratiocinationibus gustat. Est autem mystica Theologia secretissima mentis cum Deo

O 3 locutio.

(m) Justinus martyr initio Colloq. cum Triphone. (n) Psal. 54. 7. (o) Tertullianus de Pallio.